Ч. 155. Львів, Пятниця дня 11 (23) липня 1897. Річник I.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . 8 р. ав.
на місяць . . . . 1 р. ав.
За границею:
на цілий рік . . 20 рублів або 40 франків
на пів року . . 10 рублів або 20 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиция місцева в Аґенциї Ляндовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїнї 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Антисемітизм в Галичинї.

Торік, по замкненю ради державної, помістила »Wiener Allg. Zeitung« цїлу серию статій, зложених з самих interviev-ів згаданої редакциї з послами галицкими на тему, чи в Галичинї істнує антисемітизм і наколи істнує, в якій формі він проявляє ся? Статій тих не маємо під рукою, але тямимо, що посли польскі неґували істнованє антисемітизму і відпекувались єго — розуміє ся — з взглядів полїтичних і в виду грядучих виборів до ради державної. Іменно краківский посол, д-р. Вайґель, старав ся вмовити в свого інтервівіста, що Поляки від часів Казїміра Великого завсїгди до жидів відносили ся з повною толєранциєю, єсли вже не з любовю. Нас ся заява пос. Вайґля трохи чудувала, бо як-раз в Кракові від довшого вже часу виходив »Głos Narodu«, письмо на скрізь антисемістке, а успособленє Мазурів до жидів було нам від давна звісне яко таке, що не дуже то було прихильне до жидів. Посол руский инакше задивляв ся тодї на справу антисемітизму, єсли вже не в цїлій Галичинї то принайменьше у єї всхідній части. Він сказав, що антисемітизм вправдї не проявляє ся наглядно в краю, та що в Галичинї всхідній нема і дневників виразно антисемітских, але материял антисемітский є досить богато нагромаджений, а антисемітизм жиє таки в души не лише ремісника і купця християньского але і в души лихвою всякого рода давленого селянина і міщанина руского. В Галичинї — сказав посол руский — недостає лише підпалу. Але наколи би хто рушив се питанє, то антисемітизм готов би проявити ся дуже скоро і то меньше в теориї а більше в практицї — чинно. Від жидів самих і їх поведеня на будуче зависить, чи антисемітизм остане ся спорадичним, чи може набере характеру хронїчного?...

Від сего часу не минуло богато місяцїв, а деякі драстичні пригоди в Ходорові, Східници, в Тарнівщинї, в Ряшеві і в других місцевостях, іменно в часї виборів, роскрили, що антаґонїзм расовий а може і суспільний істнує таки межи християнами а жидами в Галичинї та що він проявляє ся — без рукавичок. Нинї нотуємо сей мабуть не маловажний прояв, що в Станиславові став виходити тижденник польско-руский яко орґан »Związk-у« взглядно »Союза« християньского, що заснував ся в Станиславові задля оборони »невідрадного положеня суспільности християньскої в Галичинї«. Які тенденциї будуть сего дневника? — се покаже будучність. На разї рекомендує ся »Християньский Союз« такою передовою статею:

Пускаючи перше число нашої часописи в сьвіт — сказано там — випадає Редакциї після принятого звичаю подати причину, яка спонукала єї взяти ся за видавництво. Тож оминаючи всяку високопарну фразеольоґію, зазначуємо коротко, що причиною, яка зродила наше видавництво, єсть невідрадне положенє християньскої суспільности в нашім краю (Галичинї). А гарний, чудовий наш край! Карпатами сповитий, Днїстром підперезаний широко і далеко розсїв ся від Висли аж по Збруч. І надїлив єго Бог всяким добром та статком; — і зложив в єго нутро богацтва скарби безмірні. В нас всего доволї: і землї і лїса і хлїба і паші і соли... Справдї: країна »избранна«, молоком, медом текуча! Тут би лиш жити та умирати. Так що-ж з того, коли ті, що із поконвіку сидять на тій благословенній земли, що єї зрошують потом своїм, в недостатках, в злиднях свій вік коротають... Що-ж з того, коли мимо тих природних богацтв, якими наш край так щедро випосажений, жителї єго з голоду примирають і в розпуцї, кленучи свою долю, рік-річно тисячами покидають прадїдні оселї, а йдуть в сьвіт за очи шукати за широким морем того гаразду, котрого в дома з роду не зазнали... У нас добре жити, та лиш не нам християнам, зарівно як Полякам, так і Русинам. Хто лише без упередженя і з консеквенциєю схоче прослїдити наші галицкі відносини у всїх напрямах, сей мусить згодити ся з нами в сїм, що бит християньскої суспільности просто: загрожений. Зі всїх-усюдів витискають нас жиди. Великий капітал, той nervus rerum нинїшної доби, виключно в їх руках; торговля, промисл і всякі иньші інтратнїйші підприємства так само. Гей ті павуки обснували они наші міста і села та преріжними Geschäft-ами, склепиками, шинками висисають нашу працю-кервавицю. Найдрібнїйший цент нашої продукциї, тоне в їх бездонних кешенях. Послїдними часами забрали ся і до землї, сеї одинокої ще нашої опори... І з переражаючою скоростию, як сьвідчить статистика, виривають нам з рук ту сьвяту спадщину батьків наших, ту земленьку рідну поорану кістьми, насичену кровю прадїдів наших....! Крім того маючи економічну перевагу над нами, а через те тримаючи нас в невільничій зависимости, жиди здеморалїзували нашу суспільність до крайности. Затирають ся етичні понятя і принципи в житю публичнім наших народів; захитані у нас основи сьв. віри навіть між простим людом. Хоч соромно а з болем серця треба признати, що наша суспільність чим раз більше і більше жидоватїє... Наш »пан« без жида не зробить і кроку одного, наш мужик без жида не уродить ся, не окрестить ся, не звінчає ся, не умре, одним словом: жид став одинокою порадою і розрадою нашої християньскої суспільности... А за тим йде, що всюди і у всїм їх верх, їх воля і їх лад. Жиди суть фактичними панами в Галичинї, а ми, християне, зійшли до незавидної ролї рабів семітских...! От де ми в дїйсности опинились.

Не місце тут подавати цїлковитий, детайлїчний образ нашого положеня, се лишає собі редакция до обговореня в дальших числах. Нинї обмежаємо ся лиш на сконстатованю нагого факту. А думаємо, що тих кілька хоч і невикінчених черт, які кинули ми на папір, суть аж надто достаточні, щоб над ними серіозно застановитись та призадуматись. Се іменно було причиною, що ширший круг добромислячих лю-

---

5

Забавка не до забави.

Евгена Мандичевского.

(Дальше.)

III.

Минуло півтора року — один день більше, один меньше, не робить ріжницї; один день замало має вартости і за мало значить, і коли би було в силї чоловіка, то неодин вичеркнув би єго зі свого житя, не длятого, щоби в той день зажив богато добра або зла, але попросту тому, що нїчого не зажив. Неодин такий день найде ся в житю людскім.

Був такий день і нинї. Звичайний. Небо затягнуло ся сивими хмарами, якби одною опоною. Вітер морозний гнав на всї сторони дрібні платочки снїгу, що без журби о своє завтра опинялись о який небудь предмет, та й на нїм оставали. Неприємно тодї ходити, і добре роблять ті, що в такі днї до полудня вилягають ся, а зі смерком ідуть на супочинок — до першої лїпшої кавярнї.

До таких поступовцїв належать ось ті, що йно вийшли з кавярнї. Воздух наповнений димом і запахами спіритусовими бухнув через відчинені двері, а кождий відчув неприємний контраст між задухою саль каварняних а пекучим морозом. Переймаючий воздух зимовий був в силї підлитих відтверезити!

Вони всї запевнювали, що тверезі, але не всїм удалось потвердити се своїм ходом. Один на стілько не заслугував на віру товаришів, що мусїло єго двох попід боки взяти.

На годиннику міста била трета година. Підхмелений відіпхнув свого товариша з лївого боку і сягнув рукою до кишенї камізельки: — Де мій годинник? — скричав. — Годинник де?

Товариш взяв єго знов за руку. — Алеж, Костю, — сказав, — прецїнь платничий забрав на застав.

— Ах, так, правда. Гроша не маю при души. Ви мене все витиснете як ту цитрину.

— Не забудь на свій довг гоноровий! — сказав товариш з правого боку.

— Довг гоноровий? Що за довг?

— Не тямиш вже, щось грав ще, хотяй не мав гроша. Пятьдесять корон ти позичив у Зенька. Коли не віднесеш єму завтра, то удасть ся до твоєї жінки.

— До неї, — сказав з натиском підхмелений — може іти. То єму нїчого не поможе, а тілько в дома викличе непотрібні неприємности. Як прийде, то, кажу вам, нїчого, але нїчого не дістане.

— Ого, довг гоноровий! — сьміяли ся товариші.

З краю улицї, що була осьвічена мигтячим сьвітлом лямпи, они задержали ся, оден шарпнув сильно за ручку дзвінка. За хвилю двері відхилились, а товариші впхали доброго приятеля в коритар.

— Цїлую руцї — сказав солодко сторож.

— Завтра дістанеш за браму, — сказав підхмелений, і непевним кроком спинав ся по крутих сходах, котрих кождий ступень скрипів неприємно.

— А! принайменьше ви будьте тихо! — воркнув зі злостию і затиснув пястуки.

дий, видячи неминучу, а цілковиту руїну і моральну і материяльну, до якої наша суспільність так скорим кроком спішить, загадав противділати і запобігати грозячому небезпеченьству. В тій цїли засновано на відповідних статутах товариство і постановлено видавати часопись »Християньский Союз«, котра би, виказуючи причини нашого упадку і подаючи способи заради, взагалї дїлала в тім напрямі, щоб справа християньска, а тим самим справа правди і справедливости, насамперед в одиницях, а через ті в цїлій нашій суспільности, дійшла до належитого зрозуміня та до остаточної побіди. Веденє тої часописи поручено нашій Редакциї. І ото ми в імени товариства і з єго порученя по раз перший виступаємо прилюдно. Слабі наші сили, але сильна воля і щира охота пожертвувати їх для добра загального. Ми вповнї сьвідомі трудности і ваги справи, якої підняли ся. І хоч нам не тайні прикрости і перешкоди, з якими прийде ся нам боротись, з тим більшою вірою в успіх приступаємо до дїла, що хочемо боронити найвисших ідеалів, найдорожших сьвятощів, зарівно дорогих так серцю Русина, як і Поляка, хочемо боронити нашу віру, наш бит. Тож сьміло підносимо наш боєвий оклик: »За сьв. віру за народ!« Мав жеж би сей оклик безслїдно прогомонїти серед нашої суспільности, як голос вопіючого во пустини? Нї! і ще раз нї! Ми певні того, що християньска суспільність як руска так і польска не замкне свого уха і серця на голос правди і справедливости, а цїлою масою попре нас і морально і материяльно. Ми певні того, що наш оклик тисячним ехом відобє ся в серцях обох народів. Ще-ж прецїнь суть у нас люди, в котрих серци горить огонь правдивої любови Бога і ближнього. Ще-ж прецїнь суть у нас люди, котрі плекають правдивий патріотизм, не заражений самолюбством, несплямлений приватою, інтересом... Ми певні того, що перед окликом, який підносим, затихнуть всякі приватні і національні вражди і спори і упередженя які від віків пожирають наші найкрасші сили... Тож на бік сварка, на бік шовінїзм, бо гинемо!

Мир Вам, братя, днесь приносим,
Мир, то наших батьків знак;
Мира з неба Всїм днесь просим,
Чи він Русин, чи він Лях!
Разом руки си подаймо
І як братя ся любім;
Одні других спомагаймо,
К' спільній метї поспішім!

А наша мета, наша цїль, сьвята, велична! Именно: »Вирвати нашу суспільність з жидівскої зависимости і впливу; з'єдинити і зорґанїзувати єї до оборони загроженої єї еґзистенциї«. Тож: разом руки си подаймо за віру нашу, за народ!«

Як бачимо із сеї статї, то в Галичинї починає ся орґанїзувати противжидівский рух. Християньский Союз думає на тім поли зібрати Поляків і Русинів до спільної згідної працї, бо на иньшім місци каже: »Ріжниця народности, анї ріжниця полїтичних відтїний не повинна нас дїлити. Адже ту йде о найсьвятїйші ідеали, о найжизненїйші квестиї житя!«

Огляд книжок і часописий.

Die Sozialdemokratie in Theorie und Praxis oder ein Blick hinter die Coulissen. Von Teodor Lorentzen.*)

(Дальше).

Аґітация — головна сила социялїстів.

Головна сила социялїстів спочиває в аґітациї; в критикованю істнуючих хиб они є скінченими майстрами. Всї хиби правительства, капіталїстів, роботодавців критикують они безпощадно і вихісновують для підбуреня мас. В тім лежить їх успіх і велике число прихильників з посеред робітничих мас. Насуває ся отже питанє: що є небезпечного в социяльній демократиї? Відповідь на се є: *що она нібито так богато має рациї!* Кажемо *нібито*, бо коли основно розглянемо справу, то переконаємо ся, що социялдемократи як найменьше мають права критикувати иньших людий, бо они ще в більшій мірі мають ті хиби, які закидають иньшим людям. В першій лїниї критикують социялдемократи хиби правительства і законодавства. Нїчо так не причинило ся до успіхів социяльної демократиї як надужитя і незручність деяких тайних полїцистів і деякі процеси, що глибоко тронули почутє справедливости народу. Економічна полїтика остатних лїт в Нїмеччинї була водою на млин социялїстів. Високі мита збіжеві, котрі давнїйше видавали ся сторонництвам неможливими, зачиненє границь, наслїдком чого подорожіла живність, цукрові премії, горівчаний податок, внесенє Канїца, все те дало социяльній демократиї найуспішнїйші засоби аґітацийні. Але змаганя на тім полї не мають властиво нїчого спільного з властивою проґрамою социялдемократичною. Можна в усїм зарадити на основі істнуючої держави. Колиб социяльна демократия думала про здїйсненє своїх орґанїзаторских думок, тодї мусїлиб природно поріжнити ся всї ґрупи між собою. Велика часть социялдемократичних проводирів (особливо в південній Нїмеччинї) зблизила ся несьвідомо до поглядів міщаньскої демократиї, хоч нема ще ясности про будуччину. Проводирі все ще стоять на тій основі, що людска суспільність без міри більше повинна вдїяти для біднїйших кляс як доси. Але притім не виключають деякі з них, що й теперішна держава може дещо успішно поправити. Відрочує ся неустанно переворот суспільности, а сподїває ся щораз більше по реформах, які мають наступити. В тім лежить ядро суперечки, що виступила в таборі социялїстів: чи реформа, чи революция?

Се боєві поклики обидвох социялдемократичних ґруп, що стоять ворожо супротив себе. Проводирі ще не дійшли до сеї розхідної точки, але протягом часу та ріжниця мусить ся ще більше виробити. Віллє і Шіппель думають, що серед социялїстичної фракциї в нїмецкім парляментї витворить ся партия склонна до згоди.

Колиб ще законодавство ішло на руку социяльним реформам і колиб понехано протеґованє великої посїлости і великого промислу, тодї побачилиб ми, як мало прихильности є в широких масах людности до революцийної проґрами социяльної демократиї. Робітники сподївають ся по социяльній демократиї поправи свого положеня, они бачать в нїй лише робітничу партию, котра хоче всего найлїпшого для робітників. Про справдешні цїли і змаганя социяльної демократиї більша часть робітників поінформована лише поверховно. Велика маса не одушевляє ся анї народною державою, анї не розуміє доктринерских засад, на яких опирають ся фалшиві науки социялїстичні. Для нинїшних социялдемократичних мас не має теоретична проґрама иньшого значіня, як переходової стадиї в розвою і розвязцї робітничого питаня.

Маси звертають ся все до тої партиї, котра уміє найострійше критикувати істнуючі хиби. Але власне в критицї істнуючих хиб силкують ся деякі партиї перевисшити социялдемократів, не думаючи, що пускають тим воду на їх млин. Тим то тепер пильно і конечно, щоби всї партиї стоячі на основі сучасного ладу суспільного, держали ся за руки в поборюваню фалшивих наук социялїстичних. Тепер єсть більше до того причин, як коли небудь. Чим меньше поводу до критики дає адмінїстрация і законодавство, тим меньше вигляду має демаґоґія, котра обіцює, що лише переворот суспільного ладу і революция може лиху запобігти.

(Далї буде).

*) Див. Ч. 154.

Вісти полїтичні.

З боєвища ческо-нїмецкого. Посли ческі др. Едв. Ґреґр, і Ґустав Адамек (один з молодших послів) ставали 18. липня в Шлянї на зборах тамошного полїтичного товариства і виголосили свої погляди на ситуацию. Замітну річ Ґреґра подамо завтра в окремім артикулї. Пос. Адамек був в дечім відмінної гадки від песимістичних поглядів Ґреґра і заявив, що положенє Чехів не є критичне, як єго представив посол Ґреґр. Февдали ческі йдуть рука в руку з молодоческими послами і з народом, а поки Чехи будуть заодно стояти, поти не трівожитись їм будуччиною свого народу. Ситуация в парляментї поправила ся, позаяк найшла ся там автономічна більшість. Ческі посли не війдуть в переговори з Нїмцями без виразної волї своїх провідників. Нїмцї здемаскували себе зовсїм своїми виступами в Хебі і поза границею. Більшість парляментарна не скапітулює перед ними. — Збори ухвалили відтак обом послам довірє, хотя погляди їх в дечім розійшли ся. У нас Русинів кинено би вже на одного з них анатему. Сьвідчить се о зрілости полїтичній Чехів, що судять своїх послів — по дїлах і успіхах їх тактики полїтичної, а погляди кождого поважають.

Нїмцї обструкціонїсти вдоволяють ся тепер висилками »сочувствія« для нещасного Хебу, тим більше, що після обчисленя їх в критичнім днї (11. липня) в Хебі 35 осіб одержало з рук полїциї тяжші або легші контузиї. Иньші міста висилають письма з подяками професорам нїмецких унїверситетів за їх солїдарність з обструкциєю австрийскою. Пос. Нітче ставав 17. липня перед виборцями в Вінтерберґу, розказував широго про найдрібнїйші пригоди в Хебі, котрих був очевидцем, і закінчив річ свою заявою, що теперішному правительству не поведе ся, завести в Австриї а тим меньше в Чехії, який-небудь лад. Нітчому ухвалено вотум довіря.

Стирийскі дневники нїмецкі не дали ся приборкати бар. Ґавчови закритєм словіньско-нїмецкої ґімназиї в Цїлеї. »Tagblatt« і »Tagespost« градецка каже: Мінїстер Ґавч не найде між стирийскими Нїмцями иньших Нїмців від тих, яких найшов ґр. Баденї. Ми не дїти та не дамо себе збути солодкими родзинками та ласощами.

Збори учителїв народних з всїх нїмецких країв (der deutsch. öst. Lehrertag) в Вінер-

---

Мешканє було відчинене, підхмелений всунув ся тихо до спальнї, упав на ліжко і заснув.

Коли війшов до спальнї, порушилась на кріслі мала і суха постать, що сидїла біля ліжка в фотелю; влїпила бистрі очи в спячого і сильно слїдила кождий єго рух, кождий віддих.

Коли він пробудив ся в чотири години пізнїйше і заспаними, непевними очима глянув навкруг по комнатї — схилила женщина голову над ліжком і промовила тоненьким голосом:

— Константине!

— Чого?

— Я просила би тебе о пару крейцарів на снїданє. Від вчерашнього обіду я в ротї нїчого ще не мала.

— Гроший! — сказав, і усїв на ліжко. — Як приходиш на се? Не памятаю, коли ти послїдний раз жадала від мене гроший!

— До тепер я радила собі, як тілько могла, бо знаю, як трудно випросити від тебе що небудь. Недавно я продала послїдні мої дорогоцїнности.

— Які послїдні дорогоцїнности?

— Бранзолєту і перстенї, котрі лишились менї по покійній мамі. Они були менї найдорожшими, і я старала ся як найдовше їх заховати, але Бог сьвідком, я мусїла і ті продати, щоби тебе не просити о гроші. І ті минули ся.

— Ти маєш таємницї якісь передо мною!? — сказав Константин, силкуючись піднести ся з ліжка.

— Не булоби таємниць, колиб ти був мене коли небудь спитав, з чого я властиво жию; прецїнь ти менї на житє не давав.

— Олюню дорога! — сказав, приближаючись до жінки. — Нема чого сваритись. Я пізнаю свій блуд. Не красно то з твоєї сторони, що ти таїла ся перед своїм чоловіком, але добре за те зробилась, що памятала на будучність, на старі лїта.

— Не розумію тебе!

(Конець буде.)

найштадї зсолїдаризували ся зовсїм з обструкциєю і запротестували проти внесеня шкільного д-ра Ебенгоха.

В Бернї моравскім ставав пос. Лєхер (обструкціонїст) перед своїми виборцями і в річи своїй звернув ся головно проти кн. Шварценберґа яко більшого властителя земельного і такого, що нарочно висуває справи народні наперед, щоби не допустити до социяльних реформ в користь меньшої власности і робітників пільних. Кн. Шварценберґ, як звісно, посїдає в західній Чехії 200.000 акрів землї і множество всяких фабричних заводів.

»Narodni Listy« пишуть про справу цілєйску таке: »Закритє сеї школи треба назвати уступчивостию правительства, достойною пожалованя. Правительство не сьміє справу сю робити зависимою від порозуміня обох народів в Стириї. Не яло ся, державний авторитет і власть екзекутивну підчиняти під волю сторонництв, котрих змаганя стоять в суперечности до обовязків правительства. Держава обовязана дбати про культурні потреби Словінцїв без огляду на се, чи з сим годять ся або не годять ся Нїмцї. Постанова мін. Ґавча сьвідчить о великій єго слабости і недостатку всякої енерґії. Більшість ради державної (до того случайна на дни 5. сїчня 1897 р.) покривдила дуже Словінцїв. Зло се треба направити«

Збори Словінцїв полудневої Стириї заявили, що знесенє ґімназиї цілєйскої є тяжкою кривдою і обидою народу словіньского. Збори завізвали всїх послів словіньских, щоби они цїлу справу піднесли в парляментї. Словінцї не згодять ся на перенесенє ґімназиї до иньшої місцевости. Вибрано відтак комітет екзекутивний, щоби скликати віче всїх Словінцїв. »Salzburger Chronik«, орґан клєрикалів, не похваляє закритя ґімназиї цілєйскої і каже: ґр. Баденї думає може витворити нїмецкий умірковaний центр в палатї посольскій? Ся проба не поведе ся.

Справа турецко-грецка. »Reichswehr« негодує дуже на султана і Тевфік-пашу за проволїканє переговорів мирових і дорікає мінїстрови францускому, Ганото, за єго послїдну відповідь на інтерпеляцию Боєра. Суботнїшна конференция амбасадорів не відбула ся в час, бо Тевфік-паша опізнив ся, а члени комісиї, вибрані до розмеженя Туреччини від Грециї не зійшли ся таки. »Новоє Время« знов злобить ся на Нїмеччину за те, що она не в свій час а завсїгди крихту пізнїйше інформує свого амбасадора в Царгородї, як він до сеї або тої справи має відносити ся? Росия — каже »Нов. Время« — не виновата, що їй а не Нїмеччинї припала перша роля на всходї. Годї вправдї підозрівати Нїмеччину о яку-небудь закулїсову, не щиру акцию, але на всякий случай она проволїкає рішенє справи турецко-грецкої нерушічостию свого монарха. Коли цїсар Франц Йосиф і цар катеґорично висказали свою гадку що до нового розмеженя воюючих сторін в Тесалїї, то цїсар Вільгельм вислав султанови від себе аж тодї письмо, коли орґан кн. Бісмарка »Hamburger Nachrichten« на ту тему висказали свою гадку. Нерішучість Нїмеччини ободрює султана«. — Найновійші вісти з Царгороду гласять, що Абдуль Гамід остаточно підчинив ся під волю держав европейских. Именно послїдна телєґрама царя, з просьбою, щоб султан довше не опирав ся желаням монархів европейских і розказ царя до фльоти чорноморскої, щоби в 12 годинах готова була до виїзду — ті дві обставини вплинули на Абдульд Гаміда дуже користно. Він не дбає вже о те, що скаже на єго мниму улягливість фанатизм турецкий і армія єго? В додатку телєґрафують з Риму до Атин, що Італїя предложила державам, ужити насильних средств, наколи би Туреччина ще дальше проволїкала мирові переговори.

Новинки.

— **Єго Еміненция Кардинал Сембратович**, вернувши з Підлютого, засягав дальшої поради лїкарскої. Лїкарі признали, що стан здоровля вдоволяючий і нема нїякої основи до яких-небудь трівожних вістий.

— **Вісти особисті**. Президент мінїстрів ґр. Баденї бавить тепер в Буску, де забавить ще 10 днїв.

Віцепрезидент Ради шкільної краєвої др. Михайло Бобжиньский виїхав на кількатижневий побут до Одесси.

Намістник кн. Санґушко, котрий бавив оногдї в Берлинї, звідки удав ся до Голяндиї, поверне до Львова 17 серпня в передодень уродин цїсаря.

— **Перемиский Єпископ Преосьвященний Константин Чехович** виїхав дня 12 с. м. на канонїчну візитацию деканата старосільского. Нарід всюди витає архиєрея, бо вже від 84 лїт не бачив в тих сторонах свого владики.

— **З'їзд польского товариства педаґоґічного** відбув ся в понедїлок і ві второк в Станиславові. В нарадах взяло удїл до 150 участників. Дотеперішний голова товариства Чарториский зголосив письменно свою резиґнацию. При виборі видїлу вибрано головою товариства Стефана Щепановского, єго заступником інспектора Токарского.

— **На шляху зелїзничім Бірки великі-Грималів** мав бути вітворений рух дня 12 липня. Перешкодила тому ся обставина, що днем раньше в селї Костусї (між Бірками а Скалатом) почав валити ся зелїзний міст. Нема то над будову наших галицких зелїзниць!

— **Число жителїв Відня** побільшилось від початку сего столїтя пятикротно. В тім самім часї подвоїло ся населенє слїдуючих міст: Амстердаму, Бермінґему, Брукселї. Манчестру і Риму. Побільшило ся трикротно в Копенгазї і Марсилїї, чотирокротно в Празї, Лїонї, Петербурзї, Парижи і Льондонї, пятикротно в Дрезднї, Кольонїї, Вроцлаві і Гамбурзї, шестикротно в Лїд, Лїверпулї і Варшаві, семикротно в Шефільдї і Ґлєзґові, осьмикротно в Липску, Будапештї і Берлинї а 14-кротно в Бальтіморе. Новий Йорк і Філядельфія числять нинї 25 разів тілько жителїв що з початком сего столїтя, Чікаґо 245 разів а Бруклїн 339 разів тілько, що числили в роцї 1800. Правдиво по американьски!

Страйк. Робітники при цегольнях в Пештї вернули вже до роботи. Страйк тривав майже цїлий тиждень. Платні аґітатори з посеред социяльної демократиї, що обіцювали робітникам золоті гори, роз'їхали ся, позаяк запомогові гроші з кас социялїстичних австрийских, нїмецких і иньших перестали плисти. Деяким аґітаторам дали жінки робітників на прощанє добру прочуханку. Лише в ломах камінних страйкує ще яка сотня робітників, але і ті мабуть вернуть небавом до правильного занятя.

— **З ориґінальним протестом** виступили хорі що лїчать ся в шпитали »Salpêtriére« в Парижи. Пересилаючи шпитальному зарядови лист, підносячий всї місцеві непорядки і недогоди, залучили до него яко доказ — збанок, а в нїм кілька соток блощиць, з етикетою, носячою надпись: »Ловля зроблена в нашій спальни тої ночи з дня 6 на 7 липня 1897«. Адмінїстрация припускає вправдї, що хорі не саму лише спальню так вихарили з хробацтва, але певно і иньші салї мусїли причинити ся до заповненя збанка, але таки виделеґувала будівничих, котрі мають постарати ся о догіднїйші убікациї для хорих, та увільнити їх від дальших так незвичайних ловитв.

— **Богацтво і коштівне житє** анґлїйского народу показує найлїпше статя одної анґлїйскої ґазети про уживанє рукавичок в Анґлїї. Річно з'уживає Анґлїя не меньше як 36 мілїонів рукавичок, а три чверти того великого числа з'уживають жінки. Є в Анґлїї тілько фабрик рукавичок, що в них працює 50.000 робітників. В містї Ворчестрі занимають фабрики рукавичок вісїм кільометрів. Анґлїйскі жінки видають річно на самі рукавички 300—1000 зр. Як се їм можливо стілько видавати гроший на самі рукавички, можна поняти коли зважить ся, що одна пара хороших рукавичок коштує 34 зр. і більше. При тім любують ся в ясних рукавичках, котрі з'уживають ся скоро. При лїцитациї виправи кн. Замерсет найшли у неї більше як дві тисячки пар рукавичок.

— **Дві рускі ґімназиї**. В рускій академічній ґімназиї клясифіковано з кінцем 1897 року шкільного 395 учеників, в рускій перемискій ґімназиї 336. Поступ в науцї на основі клясифікациї представляє ся в обох ґімназиях ось як: з відзначенєм в академичній ґімназиї було 39 учеників, в перемискій 44, перший степень одержало в акад. ґімназиї 270, в перемискій 231 учеників, другий степень в академичній ґімназиї 24, в перемискій 25, третий степень в академичній ґімназиї 14, в перемискій 13, поправку одержало в академичній ґімназиї 45, в перемискій 22 учеників. Двом учеником академичної ґімназиї дозволено зложити іспит доповняючий. Після стану родичів або опікунів були з поміж вписаних учеників академичної ґімназиї синами або пупілями: селян 175, сьвящеників 125; учителїв народних 34; урядників державних 25; листоносів, возьних і стражників огневих 19; ремісників 18; учителїв шкіл середних 13; урядників міских і офіциялїстів приватних 10; дяків 9; адвокатів, лїкарів і нотарів 7; властителїв реальности 4; зарібників 3; властителїв дібр і військових по 1. В перемискій ґімназиї рубрика ся представляє ся в сей спосіб: синів селян було 128; сьвященичих 92, міщан і ремісників 55; учителїв народних 31; урядників від IX ранґи в гору 13; урядників прочих катеґорий 9; слуг публичних 4 і зарібників 4. Сил учительских було в академичній ґімназиї 25, в перемискій 18. Найбільше число учеників достарчали академичній ґімназиї повіти: львівский (124), сокальский (44), равский (37), каменецкий (27), жовківский і рудецкий (по 22), бобрецкий (17) і перемишляньский (16), — в перемискій ґімназиї було найбільше учеників з Перемишльщини (92). Стипендиями було надїлених в академічний ґімназиї 21 учеників в загальній квоті 3.024 злр. 10 кр. в перемискій 25 учеників в загальній квоті 2607 зр. Кромі сего користувались біднїйші ученики будь то запомогами, в академічній ґімназиї з товариства »Руслан«, в перемискій з тов. ім. сьв. Кирила, будьто одержуючи безплатне удержанє в бурсах, та безплатні обіди в зимі. З фонду »мундуркового« видала акад. ґімназия 224 зр., перемиска 591 зр. 47 кр. Як показує ся, то обі рускі ґімназиї мали майже рівне число учеників, що знов з одної сторони сумно сьвідчить о академічнії ґімназиї, де замітний від кількох лїт рішучий упадок френквенциї (були часи, що число учеників сягало тут понад цифру 600), з другоїж сторони користно о перемискій ґімназиї, котра з року на рік дуже хорошо розвиває ся і перевисшає під певними взглядами академичну. В обох ґімназиях найбільший контіґент учеників рекрутуєсь з стану сельского і сьвященичого, та зате мало в них синів нашої сьвітскої інтелїґенциї, котра будь що будь доволї численна, та волить в своїм псевдоаристократизмі образувати їх по польских та нїмецких ґімназиях, де они для Русинів по більшій части пропадають. Особливо дїткливо дає ся відчувати знесенє при академічний ґімназиї кляси приготовлячої, котра минувшими лїтами дуже улегчувала під многими взглядами ученикам вступ до першої кляси ґімназияльної.

Цїнник львівскої палати торговельної і промислової.

Львів дня 22. липня 1897.

	платять зл.	кр.	жадають зл.	кр.
I. Акциї за штуку.				
Зелїз. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.	216	—	219	-
Зелїз. Львів-Черн.-Ясси по 200 зл. валь. србл.	286	—	286	70
Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.	386	—	399	—
„ кред. гал. по 200 зл. в. ав.	—	—	210	—
Гарбарнї в Решові по 200 зл. в. ав.	195	—	205	—
Фабрики ваґонів в Сяноку перед. тим Лїпінского по 500 кор. в. ав.	250	—	260	—
II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.				
Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.	110	30	111	—
„ „ „ 4½% „ льос в 50 л.	100	—	100	—
„ „ „ 4% „ в боль. по 200 К.	96	70	97	40
„ краєв. 4½% в. ав. льос в 51 л.	100	50	101	20
„ „ 4% в. ав. льос. в 57 л.	97	50	98	20
Тов. кред. гал. земс. 4% (перша еміс.)	97	80	98	50
„ „ „ „ 4% льос. в 41½ лїт	97	60	98	30
„ „ „ „ 4% „ в 56 лїт	97	30	98	—
III. Облїґи за 100 зл.				
Гал. фонду пропинац. 4% в. ав.	98	—	98	70
Буков. „ „ 5% „ „	102	75	—	—
Комунальні Банку кр. 5% (2 ем.)	102	40	—	—
„ „ „ 4½% (3 ем.)	100	40	101	10
Зелїзницї льокальні 4% по 200 кр.	96	50	97	20
Пожички краєв. 6% ва. з року 1873	103	—	—	—
„ „ 4% „ „ 1891	—	—	—	—
„ „ 4% по 200 кор. з р. 1893	97	80	98	50
„ м. Львова 4% по 200 кор.	97	10	97	80
IV. Льоси.				
Міста Кракова	26	—	28	-
„ Станиславова	42	—	—	—
V. Монети:				
Дукат цїсарский	5	60	5	70
Наполєондор	9	48	9	58
Пів-імперияль	9	55	—	—
Рубель росийский срібний	1	20	1	25
„ „ паперовий	126	30	127	30
100 марок нїмецких	58	40	58	90

Гіґієнічна охорона

для пань

є найвигіднїйшою і найлучшою.

Перевисшає всї дотеперішні специяльности ґумові.

Картон 2 злр.

Головний склад комісовий в аптицї під »СРІБНИМ ОРЛОМ«

Зиґмунта Рукера

у Львові.

161 15—?

Розклад їзди поїздів зелїзничих

обовязуючий від 1. липня 1897.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	приходить о годинї	до Львова
	7·30		з Іцкан
	7·50		„ Янова
	7·52		„ Тернополя на Підзамче
	8·05		„ Лавочного
	8·15		„ Тернополя на головний дворець
	8·25		„ Сокаля
	9·10		„ Кракова
	10·35		„ Ярослава
	1·15		„ Янова
1·30	—		„ Кракова
	1·40		„ Скольного (Гребенів від $^{10}/_{7}$ до $^{31}/_{8}$)
1·50	—		„ Черновець
2·15	—		„ Підволочиск на Підзамче
2·30	—		„ „ „ головний дворець
	5·25		„ Сокаля
	5·35		„ Підволочиск на Підзамче
	5·45		„ Іцкан
Ніч			
	3.04		з Підволочиск на Підзамче
	3·30		„ „ „ головний дворець
5·10			„ Кракова
	6·00		„ Підволочиск на головний дворець
	6 55		„ Кракова
	8·00		„ Янова тілько в неділї і сьвята що день а від $^{15}/_{5}$ до $^{31}/_{8}$ в будні днї
	8·15		„ Брухович тілько від $^{26}/_{8}$ аж до дальшого зарядженя
8·45			„ Кракова
	8·49		„ Брухович тілько від $^{1}/_{7}$ до $^{25}/_{8}$
	9·01		„ Янова (від $^{15}/_{6}$ дня $^{31}/_{8}$ в неділї і сьвята)
	9·10		„ Іцкан, Бергомету з виїмком понеділка
	9·30		„ Кракова
9·43			„ Підволочиск на Підзамче
9·50			„ Іцкан
10·00			„ Підволочиск на головний дворець
	10·20		„ Скольного (лиш від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$) Стрия, Хирова
	12·10		„ Лавочного

Поїзд посп.	Поїзд особ.	приходить о годинї	зі Львова
6·00			до Підволочиск з головн. двірця
6·10			„ Іцкан
6·15			„ Підволочиск з Підзамча
	6·45		„ Іцкан
8·40			„ Кракова
	8·55		„
	9·20		„ Скольного (до Гребенова від $^{10}/_{7}$—$^{31}/_{8}$)
	9·25		„ Сокаля
	9·40		„ Янова
	10·05		„ Підволочиск з головного двірця
	10·27		„ „ з Підзамча
	10·45		„ Іцкан
	1·04		„ Янова (лиш в неділї і сьвята)
1·55			„ Підволочиск з головного двірця
2·08			„ „ з Підзамча
	2·31		„ Брухович що неділї і сьвята до дальшого зарядженя
2·40			„ Черновець
2·50			„ Кракова
	3·00		„ Янова
	3·05		„ Скольного (від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$ з Стрия)
	4·40		„ Ярослава
	3·40		„ Зимної води що день до дальшого зарядженя
	3·48		„ Брухович
Ніч			
	4·40		до Кракова
	5·20		„ Лавочного
	6·24		„ Янова лиш в будні дни
	6·45		„ Кракова
	7·05		„ Сокаля
	7·25		„ Тернополя з головного двірця
	7·30		„ Лавочного
	7·47		„ Тернополя з Підзамча
	8·50		„ Янова в неділї і сьвята
	10·30		„ Іцкан
10 50			„ Кракова
	11·00		„ Підволочиск з головного двірця
	11·37		„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

АНТІН ПІЗУНЬСКИЙ 1

Львів, Академічна 12.

Богато заосмотрений на кождий сезон

Маґазин конфекциї дамскої

поручає завсїгди наймоднїйші Сукнї до проходу, Костюми ранні, Матини, Шляфроки, Пенюари, Блюзки, Сорочки, Гальки з наймоднїйших материялів, **дешевше нїж деинде.** 151 16—47

Фр. Іхньовский

(з Кракова)

у Львові, ул. Батория ч. 6.

Поручає звісні з доброти а не уступаючі в смаку праским шинки, краяні і сїкані ковбаси, і всякі иньші вироби входячі в область масарства.

Товари виробляє з сьвіжого і чистого мяса.

Висилка на провінцию зі значним рабатом, котру виконує ся відворотно. 124 8—20

Перший християньский

ново отворений склад апаратів і всїляких приборів

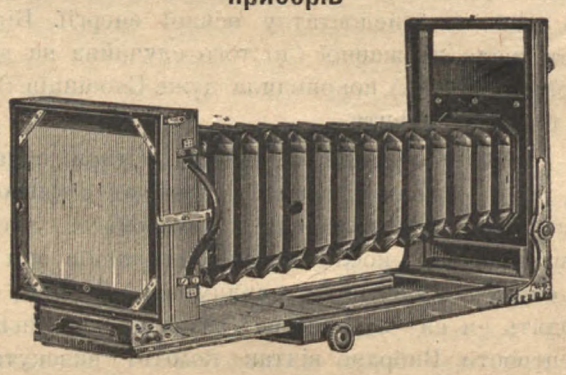

до заводової фотоґрафії і для П. аматорів

поручає низше цїн у всїх фірмах краєвих і заграничних.

Апарати від 6—250 зр. на складї. — Висилка на провінцию відворотною почтою виконує ся. — Найбільший і найдешевший склад всїляких приборів до фотоґрафії. На жадане випозичає ся апарати до великости 24:30 (за винагородою 2% вартости апарату) з обєктивами Voigtländer'a, Steinheil'a, Göerz'a і т. д.

Едмунд Бродковский

Львів, ул. Баторого 22. 131 8—140

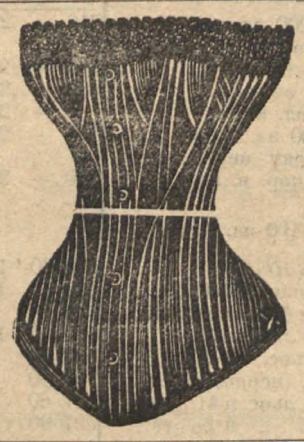

Ново отворена робітня

Ґорсетів, Рукавичок і Бандажів

С. Ґалянтовского

у Львові, площа Бернадиньска, число 3.

виконує на замовленя:

Руптурові бандажи, паси на живіт, ортопедичні ґорсети і звичайні, кулї, щудла, машини на ноги, суспенсория, рукавички »glacce«, дуньскі і козлові. Оправляє: подушки, шапки, шельки, екрани, диваники, тасьми до дзвінків і т. д. в як найкоротшім часї по найнисших цїнах. 158 6—10

Кароль Домічек

електро-механ'к у Львові

ул. Сикстуска ч. 23

ґазовим мотором двигане

Заведенє

електро-механїчне

заводить найтриваль-ше і найдешевше:

дзвінки електричні, телефони, громозводи і такі инші.

Всякі направки орудує як найсовістнїйше.

ул. Хорущини ч. 11

старано устроєний фаховий

Варстат

для направи роверів

удержує на складї славно-звісні сьвітові **Ровери »Адлєр« заразом прибори: ґуми, ліхтарки, дзвінки і т. д. найлучшого рода.**

160 8—10

РОБІТНЯ СТОЛЯРСКА

МИХАЙЛА ВАСИЛИЦЇ

у Львові, улиця Різницка ч. 13.

Виконує всїлякі роботи столярскі а іменно: меблї, порталї, іконостаси церковні, лавкі шкільні і церковні як також будовляні роботи принимає по умірковaних цїнах.

З поважанєм

155 8—10 **М. ВАСИЛИЦЯ.**

Т. А. КАЛЇЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(I. поверх)

приймає всїлякі замовленя і виготовляє їх з ґустом і елеґанциєю після найсьвіжійших журналів.

Марцелій Ґонсьоровский

тапцер і декоратор

у Львові, улиця Личаківска ч. 22.

принимає всякі замовленя на роботи входячі в обсяг тапіцерства і декорациї як: оббиванє меблїв, урядженє покоїв, виклеюванє покоїв тапетами а заразом завішуванє фіранок виконує з комфортом і т. д.

Всякі порученя виготовлює по доступних цїнах і в найкоротшім часї.

157 7—10

Дмитро Затурский

поручає свою

робітню обуви мужеской, жіночої і для дїтий

у Львові, ул. Коперника ч. 5.

Виріб тревалий і елеґантний. Цїни умірені. Замовленя з провінциї залагоджує відворотною почтою.

80 7—10

Учитель орґан руского товариства педаґоґічн. двотиждневник педаґоґічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменьска ч. 2. Передплата на цїлий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

Видає й відповідає за редакцию: **Стефан Кульчицкий.**

З Друкарнї В. А. Шийковского.